

Épületkerámia - Homlokzatsz, indákkal és virágokkal

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	80.203.1-12
Alkotó:	Buch, János / tervező
Gyár / műhely:	Zsolnay-gyár (Pécs)
Készítés ideje:	1911
Készítés helye:	Pécs
Jelzés:	hátlapján masszába nyomva: ZSOLNAY, felette ötöröny közös keretben, 4038 A (építészeti „terracotta” formaszám)
Anyag:	pirogránit
Technika:	domborműves formába kézzel préselt; színes mázakkal festett
Méret:	magasság: 5 cm hosszúság: 41 cm szélesség: 25 cm

A téglalap alakú elemek külső felületén a sima, türkizkék színű háttérből erősen kidomborodik a díszítés: kétágú, lendületesen ívelő, kanyargó szalagmotívum között tömött cinia virágfejeket mintáztak meg, háromszor hármast, illetve kétszer kettes csoportosításban. A szalagok zöld, a szirmok vörös színe a mázak áttetszősége miatt árnyalt hatást kelt a plasztikus felületen. A szennyeződés lerakódásából ítélve ezeket az elemeket függőlegesen építették egy épület külső homlokzatára, hat-hat elem folytatólagosan egymás alatt helyezkedett el, jobb és bal oldali keretelő díszítésként. A darab a Zsolnay gyári 14. építészeti „Terracotta” könyvben a 4038. szám alatt 1:5 léptékben megtalálható, A jelű rajzzal azonosítható. A B jelű, a bejegyzés szerint „jobb” „bal sarok” kiképzésére szolgált, a C jelű íves formájú, feltehetően nyílászárók fölé. A rejtjelezett ármegjelölést "folyóméterenként" adták meg, tehát nagy mennyiségben készítették, Budapestre szállították „frco Bpest, elhelyezés nélkül”. A munka célja: „BERTÓK MIHÁLY ÉPÍTKEZÉSE / Bpest Ferencz tér 4. sz. műépítő Buch” bejegyzett dátum „1911. VII. 4.”. Ismételt megrendelésre vonatkozó bejegyzés nincs a könyvben. Az elemek felhasználásának helye még nem azonosított. A IX. ker. Ferenc tér 4. számú ház belső udvarában található ugyan egy rokon mintájú négyzetes elem (14. „Terracotta” könyv 4048. számú rajz „Bertók Mihály építkezése / 1911. VI. 2.”), de a ház külső díszítése más. Eltérő színezésű, kisebb elemekből álló variációja látható: Budapest, XI. ker. Villányi út 19. számú ház homlokzatán. 14. „Terracotta” könyvben: 3839. számú rajz „1910 VIII. 2. Buch János műépítés / Feith József villa építkezés I. ker. Villányi u. 13. sz.”.

Irodalom

- Balla Gabriella, Kida Takuya: *Japonism and art nouveau*. Art Impression Inc., Tokio, 2020. - Nr. 146.
- Szerk.: Csenkey Éva, Gálos Miklós: *Tiffany & Gallé e i maestri dell'art nouveau nella collezione del Museo di Arti Applicate di Budapest*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 5.4.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 9.118 (Csenkey Éva)

